

17.04.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/964
Toplantı Tarihi/Sayısı : 29.2.2024/226
Karar Numarası : 2024/260
Başvuran : Ü. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Bursa Valiliği (İl Sağlık Müdürlüğü)
Muhatap Adres : Dikkaldırım Mah. Hat Cd. No:4 Osmangazi/BURSA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın paramedik/sağlık teknikeri olarak çalıştığı Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda engel durumuna uygun koşullarda çalıştırılmaması nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

- a. Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda paramedik olarak görev yaptığını,
- b. %54 oranında engelli olduğunu,
- c. Engelli Sağlık Kurulu Raporunu Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne teslim etmesine rağmen engellilere tanınan haklardan faydalandırılmadığını,
- ç. Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin görev ve yetkilerini kötüye kullanarak kendisini engel durumunu arttırıcı ve yaşam hakkını tehlikeye sokan işlerde çalışmaya zorladığını,
- d. Çalışan Sağlığı Birimi'nin bu duruma kayıtsız kaldığını,
- e. Bursa Şehir Hastanesinden Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu aldığını, Rapor'a rağmen engel durumunu arttıran ambulansa çalıştırıldığını belirtmiş ve engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

3. Muhatap Bursa Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

- a. Ambulansta görevlendirilecek personelin niteliklerinin 11/5/2000 tarihli ve 24046 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirlendiği,
- b. Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunun Sağlık Bakanlığı tarafından Çekirdek Kaynak Yönetim Sistemine tanımlandığı, tanımlanan Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonlarının kurulma kriterlerinin Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği'nde düzenlendiği,
- c. Yönetmelik'in ilgili maddelerinde; acil sağlık hizmetlerinde, merkez idare biriminde ve acil

sağlık hizmet birimlerinde hizmetin gerektirdiği nitelikleri haiz olan personelin 24 saat kesintisiz hizmet verilmesi esasına göre istihdam edildiğinin belirtildiği,

ç. Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenlerinin, acil yardım ve hasta nakil ambulanslarında sağlık personeli, komuta kontrol merkezlerinde çağrı karşılama personeli ve hastane acil servislerinde sağlık personeli olarak çalıştırıldığı, bu personelin gerektiğinde ambulans aracının sürücüsü olarak görev yaptığı,

d. Başvuranın 2022 Haziran Dönemi İsteğe Bağlı İller Arası Yer Değiştirme Suretiyle Atama Kurası sonucuna göre Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 8/8/2022 tarihli ve ... sayılı kararı ile Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonuna tayin edildiği ve 14/9/2022 tarihinde görevine başladığı,

e. Başvuranın durumuna uygun bir birimde çalışmak istediğine dair 15/9/2022 tarihli dilekçesi ile engelli kadrosuna geçişinin yapılması ve uygun bir pozisyonda çalıştırılmasına ilişkin 16/9/2022 tarihli dilekçelerine istinaden Bursa Personel Hizmetleri Başkanlığına 20/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazının yazıldığı,

f. Personel Hizmetleri Başkanlığının 23/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvuranın Bursa Şehir Hastanesi, Çekirge Devlet Hastanesi ve Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastaneleri için tercihte bulunabileceği ve naklen tayin tercihinin bildirilmesinin istendiği, söz konusu yazının başvurana tebliğ edildiği,

g. Başvuranın 28/9/2022 tarihli dilekçesi ile; %54 oranında engelli olduğunu, skolyoz, astım, uyku apnesi gibi kronik rahatsızlıklarının olduğunu, bu nedenle solunum sıkıntısı çektiğini, solunum yoluyla bulaşabilecek hastalıkların kendisi için hayati tehlike oluşturabileceğini ve bu nedenle İl Ambulans Servisi Başhekimliği bünyesinde 24 saat çalışabileceği engel durumuna uygun birimlerde görevlendirilmek istediğini belirttiği, talebinin Personel Hizmetleri Başkanlığına 30/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazı ile bildirildiği,

ğ. Personel Hizmetleri Başkanlığının 7/10/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvuranın Başkanlık bünyesinden farklı kurum tercih etmesi durumunda talebin yeniden değerlendirileceğinin bildirildiği,

h. Bursa İl Sağlık Müdürlüğünün 17/10/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvurana Başkanlık bünyesinde durumuna uygun 24 saat çalışacak personel ihtiyacı olmaması nedeniyle mevcut kadro yerinde değerlendirileceğinin bildirildiği,

ı. Başvuranın 17/10/2022 tarihli dilekçesi ile engellilik durumu göz önüne alınarak 24 saatlik nöbet usulüne uygun bir pozisyonda çalıştırılmak istediğini bildirdiği, 28/10/2022 tarihli ve ... sayılı Müdürlük yazısı ile başvuranın dilekçesi ile dilekçesinin ekinde sunduğu rapora cevaben; raporda "112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ve hastane ortamında çalışması halinde hayati risk yönünden sakıncalıdır" ibaresinin bulunmadığı, 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ile hastane ortamında çalışmasının hayati risk oluşturabileceğine dair belge ibraz etmesi durumunda konunun yeniden değerlendirilebileceğinin bildirildiği,

i. Başvuranın 5/1/2023 tarihli Bursa Şehir Hastanesine Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu için sevk edilme talepli dilekçesine istinaden Müdürlüğün 18/1/2023 tarihli ve ... sayılı yazısı ile

işyeri hekimi değerlendirmesi sonrası Bursa Şehir Hastanesi Sağlık Kuruluna sevk edildiği,

j. Başvuran hakkında düzenlenen Bursa Şehir Hastanesi Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporunun iş ve meslek hastalıkları bölümünde; “Paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalıştırılmasında sakınca olmadığı kanaatine varıldı.” ve karar bölümünde; “Torakal ve lumbosakral bölgede rotoskolyoz saptanmış olup sürekli zorlayıcı aktivitelerde çalışmasının ve ağır yük kaldırmasının bel ve sırt ağrısı şikayetlerini arttırabileceğini, çalışırken göz önünde bulunmasının önerildiğini, osas tanılı hastanın cpap tedavisini düzenli kullanmasının önerildiğini, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 28713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik gereği çalışanın uygun iş organizasyonunun yapılması konusunda nihai kararın işyeri hekimi tarafından verilmesinin gerekli olduğunun, mevcut önerilerimiz dikkate alınarak paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalışmasında sakınca olmadığını bildirir sağlık kurulu raporu ittifakla tanzim edildi.” şeklinde belirtildiği,

k. Başvuranın ilki 15/9/2022 tarihinde olmak üzere Kuruma sunduğu bütün dilekçelerine usulüne uygun cevap verildiği,

l. Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunun Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından Mudanya İtfaiye Binasında Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne tahsis edilen bölümde A2 tipi istasyon olarak hizmet verdiği, başvuranın 2022 Haziran Dönemi İsteğe Bağlı İller Arası Yer Değiştirme Suretiyle Atama Kurası sonucuna göre kendi isteği ile İstasyona atandığı belirtilmiştir.

4. Başvurandan alınan yazılı görüşte özetle başvuran, başvuru dilekçesindeki iddialarını yineleyerek konu ile ilgili Bursa 4. İdare Mahkemesinde Bursa İl Sağlık Müdürlüğünün 8/6/2023 tarihli ve ... sayılı kararına yönelik iptal davası açtığını belirtmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10’uncu maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(...)

Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır.”

6. Anayasa’nın “Çalışma şartları ve dinlenme hakkı” başlıklı 50’nci maddesinin birinci fıkrası şu şekildedir:

“Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.”

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerine göre: “Dolaylı ayrımcılık: Bir

gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi, Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duysal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilene bireyi” ifade etmektedir.

8. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesi şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali halinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(...)

9. 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.”

10. 6701 sayılı Kanun’un “İstihdam ve serbest meslek” başlıklı 6’ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre:

“(1) İşveren veya işveren tarafından yetkilendirilmiş kişi; işverenin çalışanı veya bu amaçla başvuran kişi, uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere bir işyerinde bulunan veya bu amaçla başvuran kişi ve herhangi bir sıfatla çalışmak ya da uygulamalı iş deneyimi edinmek üzere işyeri veya iş ile ilgili olarak bilgi edinmek isteyen kişi aleyhine, bilgilenme, başvuru, seçim kriterleri, işe alım şartları ile çalışma ve çalışmanın sona ermesi süreçleri dâhil olmak üzere, işle ilgili süreçlerin hiçbirinde ayrımcılık yapılamaz.

(2) Birinci fıkra iş ilanı, işyeri, çalışma şartları, mesleki rehberlik, mesleki eğitim ve yeniden eğitimin tüm düzeylerine ve türlerine erişim, meslekte yükselme ve mesleki hiyerarşinin tüm düzeylerine erişim, hizmet içi eğitim, sosyal menfaatler ve benzeri hususları da kapsar.”

11. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre; “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

12. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

“(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

13. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “İhlal kararı” başlıklı 69’uncü maddesinde; “İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun

yerinde olduğu kanaatine varılması halinde ihlal kararı verilir.” hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrası “Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmünü içermektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre: “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ederler. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi halinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hallerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.” Dilekçesinden başvuranın 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden engellilik temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu, bu iddia ile ilgili Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne 15/9/2022 tarihinden itibaren defalarca başvuru yaptığı ve başvurularının reddedildiği anlaşılmaktadır. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esaslanıncelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmiştir.

15. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) “Ayrımcılık yasağı” başlıklı 14’üncü maddesine göre; “Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.” Ülkemizin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin (EHİS) “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesine göre; “Engelliliğe dayalı ayrımcılık siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı” içermektedir.

16. 7/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un “Tanımlar” 3’üncü maddesinin (b) ve (d) bentlerine göre: “Dolaylı ayrımcılık: Görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda engelliliğe dayalı ayrımcılık temeliyle bağlantılı olarak, engellilerin hak ve özgürlüklerden yararlanması bakımından nesnel olarak haklılaştırılmayan dezavantajlı bir konuma sokulmasını, Engelliliğe dayalı ayrımcılık: Siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı” ifade etmektedir.

17. 7/2/2014 tarihli ve 28906 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Engellilerin Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik’in “İşyerlerinin engellilerin çalışma şartlarına göre düzenlenmesi” başlıklı 16’nci maddesinin ikinci fıkrasında engellilerin, engelliliklerini artırıcı ve ek engel getirici işlerde çalıştırmayacağı düzenlenmiştir.

18. Başvuru kapsamında başvuran, Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda paramedik olarak görev yaptığını, %54 oranında engelli olduğunu, Engelli Sağlık Kurulu Raporunu Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne teslim etmesine rağmen engellilere tanınan haklardan faydalandırılmadığını, Acil

Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin görev ve yetkilerini kötüye kullanarak kendisini engel durumunu arttırıcı ve yaşam hakkını tehlikeye sokan işlerde çalışmaya zorladığını, Çalışan Sağlığı Birimi'nin bu duruma kayıtsız kaldığını, Bursa Şehir Hastanesinden Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu aldığını, Rapor'a rağmen engel durumunu arttıran ambulansla çalıştırıldığını belirtmiş ve engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

19. Somut olay kapsamında incelenen belgelerden sağlık teknikeri (ilk ve acil yardım) olan başvuranın, 2022 yılı Haziran Dönemi İsteğe Bağlı İller Arası Yer Değiştirme Suretiyle Atama Kurası sonucuna göre Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 8/8/2022 tarih ve ... sayılı Kararı ile Bursa İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezi Başhekimliğine bağlı Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda 14/9/2022 tarihinde göreve başladığı; başvuranın 15/9/2022 ile 16/9/2022 tarihli dilekçeleri ile %54 oranında engelli olduğunu belirterek engel oranının artmaması için uygun bir pozisyonda çalıştırılmasını talep ettiği; muhatap Bursa İl Sağlık Müdürlüğü İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezi Başhekimliği tarafından, Bursa Personel Hizmetleri Başkanlığına başvuranın dilekçeleri ile birlikte Erişkinler İçin Engelli Sağlık Kurulu Raporu sunularak "Adı geçen personelin görevlendirme talebi tarafımızca uygun görülmüş olup Müdürlüğünüzce de uygun görülen bir sağlık tesisinde görevlendirilmesi" hususunda yazı gönderildiği ve ilgili yazıyı Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin imzaladığı tespit edilmiştir.

20. Muhatap Kurum İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezi Başhekimliğinin yazısına istinaden Bursa Personel Hizmetleri Başkanlığının 23/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvuranın; Bursa Şehir Hastanesi, Çekirge Devlet Hastanesi ve Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastaneleri için tercihte bulunabileceğinin belirtildiği ve naklen tayin tercihinin bildirilmesinin talep edildiği anlaşılmış, ilgili yazının başvurana 28/9/2022 tarihinde tebliğ edildiği tespit edilmiştir. Yazıya istinaden başvuranın; "%54 oranında engelli olduğu, skolyoz, astım, uyku apnesi vs. kronik rahatsızlıklara sahip olduğu, omurga eğriliği nedeni ile omurgasının akciğerlerine baskı yapması sonucu göğüs ağrısının olduğu ve solunum güçlüğü çektiği, solunum yoluyla bulaşabilecek hastalıkların hayati tehlike arz ettiği, bu nedenle hastane gibi ortamların engel durumunu arttıracığı, sonuç olarak İl Ambulans Başhekimliği bünyesinde 24 saat esasına göre çalışabileceği engel durumuna uygun birimlerde görevlendirilmek istediğine" ilişkin dilekçesini 28/9/2022 tarihinde sunduğu, başvuranın dilekçesinin muhatap Kurum tarafından 30/9/2022 tarihli ve ... sayılı yazı ile Bursa Personel Hizmetleri Başkanlığına gönderildiği ve yazıyı Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin imzaladığı tespit edilmiştir.

21. Muhatap Kurumun yazısına istinaden Bursa Personel Hizmetleri Başkanlığının 7/10/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvuranın Bursa Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığı bünyesinden farklı kurum tercih etmesi durumunda talebinin yeniden değerlendirileceğinin bildirildiği, muhatap Kurumun 17/10/2022 tarihli ve ... sayılı yazısı ile başvurana Bursa Acil Sağlık Hizmetleri Başkanlığı bünyesinde durumuna uygun 24 saat çalışacak personel ihtiyacı olmaması nedeniyle mevcut kadro yerinde değerlendirileceğinin bildirildiği anlaşılmıştır.

22. Başvuranın 17/10/2022 tarihli dilekçesi ile engellilik durumu göz önüne alınarak 24 saatlik nöbet usulüne uygun bir pozisyonda çalıştırılmak istediğini tekrar muhatap Kuruma bildirdiği, dilekçesinin ekinde Erişkinler İçin Engelli Sağlık Kurulu Raporu'nu sunduğu, muhatap Kurumun 28/10/2022 tarihli

ve ... sayılı yazısı ile başvuranın sunduğu Rapor'da "112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ve hastane ortamında çalışması halinde hayati risk yönünden sakıncalıdır" ibaresinin bulunmadığının ve 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ile hastane ortamında çalışmasının hayati risk oluşturabileceğine dair belge ibraz etmesi durumunda konunun yeniden değerlendirilebileceğinin bildirildiği anlaşılmıştır. 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in "Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporunun düzenlenme usulü" başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde; bireyin engellilik durumu dikkate alınarak çalıştırılmayacağı işlerin niteliğinin rapora mutlaka yazılacağı düzenlenmiştir. Başvuranın 21/4/2022 tarihli Erişkinler İçin Engelli Sağlık Kurulu Raporu'nda engel oranının %54 ve Rapor'un geçerlilik süresinin iki yıl olduğunun belirtildiği, bunun dışında Rapor'un Düzenlenmesine Dair Açıklamalar kısmında engel durumuna göre çalıştırılmayacağı işlerin niteliğinin belirtilmediği anlaşılmıştır.

23. Başvuranın 5/1/2023 tarihli Bursa Şehir Hastanesine Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu için sevk edilme talepli dilekçesine istinaden muhatap Kurumun 18/1/2023 tarihli ve ... sayılı yazısı ile işyeri hekimi değerlendirmesi sonrası Bursa Şehir Hastanesi Sağlık Kuruluna sevk edildiği ve sevk yazısını Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin imzaladığı anlaşılmıştır. Başvuranın 12/4/2023 tarihli Bursa Şehir Hastanesi Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu'nda rapor süresinin iki yıl olarak belirtildiği, Raporun "İş ve Meslek Hastalıkları" başlıklı bölümünde; "... Çalışma koşulları önerisi: İlgili branş görüşlerine ek olarak; 1. Torakal ve lumbosakral bölgede rotoskolyoz saptanan hastanın sürekli zorlayıcı aktivitelerde çalışması ve ağır yük kaldırması bel ve sırt ağrısı şikayetlerini arttırabilir. 3. 30/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 20/7/2023 tarihli ve 28713 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik gereği çalışanın uygun iş organizasyonunun yapılması konusunda nihai kararın işyeri hekimi tarafından verilmesi gerekmektedir. 4. Mevcut önerilerimiz dikkate alınarak paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalışmasında sakınca olmadığı kanaatine varıldı" şeklinde görüş bildirildiği ve Rapor'un "Karar" kısmında da; "Mevcut önerilerimiz dikkate alınarak paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalışmasında sakınca olmadığını bildirir sağlık kurulu raporu ittifakla tanzim edildi" şeklinde belirtildiği tespit edilmiştir.

24. Başvuranın Bursa Valiliğine sunduğu dilekçe ile aynı taleplerini yinelediği, taleplerine istinaden muhatap Kurumun 8/6/2023 tarihli ve ... sayılı yazısı ile; "(...) Bursa Şehir Hastanesi Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporunda, Paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalıştırılmasında sakınca olmadığına dair kanaate istinaden, Bakanlığın 2022 Haziran Dönemi İsteğe Bağlı İller Arası Yer Değiştirme Suretiyle Atama Kurası sonucuna göre kendi isteği ile atandığı Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda değerlendirildiği" hususunda başvuranın bilgilendirildiği, söz konusu yazıya ilişkin başvuranın Bursa 4. İdare Mahkemesinde iptal davası açtığı ve Kurumumuz ile muhatap Kuruma sunduğu taleplerini yinelediği anlaşılmıştır.

25. Başvuranın çalıştığı Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunun görev ve yetkileri ile kuruluşu, Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği'nin "İstasyonlar" başlıklı 10'uncu maddesinde; "İstasyonlar; acil sağlık hizmeti sunmak ve tıbbi müdahalede bulunmak amacıyla, bu Yönetmeliğin 11'inci

maddesinde belirtilen kriterler dikkate alınarak yapılan incelemeler sonucunda müdürlüğün teklifi ve valiliğin onayı ile kurulan birimlerdir. Ancak lüzumu halinde il sınırları dışında da valiliklerin teklifi ve Bakanlığın onayı ile istasyon açılabilir. İstasyonlar verdikleri hizmete göre üç tipte kurulabilir. Bunlar; a) A Tipi İstasyon: 24 saat kesintisiz sadece ambulans hizmeti verilen, ihtiyaca göre birden fazla ekip ve ambulans bulundurulmuş, idari ve özlük hakları bakımından başhekimliğe bağlı ve kadrolu personeli olan istasyonlardır. (A) tipi istasyonların açılış ve kapanış işlemleri Bakanlığın onayı ile gerçekleştirilir. Bu istasyonlar; 1) Ekip içerisinde hekim bulunanlar (A1) tipi istasyon, 2) Ekip içerisinde hekim bulunmayanlar ise (A2) tipi istasyon olarak adlandırılır.(...)” şeklinde düzenlenmiştir. Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu, Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından Mudanya İtfaiye Binasında Bursa İl Sağlık Müdürlüğüne tahsis edilen bölümde (A2) tipi istasyon olarak hizmet vermektedir. İstasyonda çalışacak personelin niteliği, görev ve yetkileri ise Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği’nin “Personel İstihdam Alanları” başlıklı 26’ncı ve “İstihdam edilecek personelin nitelikleri ile görev ve yetkileri” başlıklı 28’inci maddelerinde şu şekilde belirlenmiştir:

“Madde 26- Acil sağlık hizmetlerinde, Merkez idare biriminde ve acil sağlık hizmet birimlerinde, hizmetin gerektirdiği niteliklere haiz olan personel, 24 saat kesintisiz hizmet verilmesi esasına göre istihdam edilir.

Madde 28- Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenleri, acil sağlık hizmetlerinde acil tıbbi yardım ve bakım ile sınırlı kalmak kaydıyla, Bakanlıkça belirlenen sertifikalı eğitim programlarını tamamlamak suretiyle hastaya müdahale ve bu hususta lazım gelen iş ve eylemleri yapabilirler.

Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenleri, acil yardım ve hasta nakil ambulanslarında sağlık personeli, komuta kontrol merkezlerinde çağrı karşılama personeli olarak ve hastane acil servislerinde sağlık personeli olarak çalışırlar. Bu personel gerektiğinde ambulans aracının sürücüsü olarak görev yapar.

Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenlerinin acil bakımda tıbbi görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

a) Ambulans ve acil bakım teknikerleri, Bakanlıkça yapılacak düzenlemelere uygun olarak;

- 1) İntravenöz girişim yapmak. 2) Hastaneye ulaşıncaya kadar, kabul edilen acil ilaçları ve sıvıları kullanmak. 3) Oksijen uygulaması yapmak. 4) Endotrakeal entübasyon uygulaması yapmak. 5) Kardiyo-pulmoner resüsitasyon ve defibrilasyon yapmak. 6) Travma stabilizasyonu yaparak hastanın nakle hazır hale gelmesini sağlamak. 7) Uygun taşıma tekniklerini bilmek ve uygulamak. 8) Monitörizasyon ve defibrilasyon uygulamak. 9) Kırık, çıkık ve burkulmalarda stabilizasyonu sağlamak. 10) Yara kapatma ve basit kanama kontrolü yapmak. 11) Acil doğum durumunda doğum eylemine yardımcı olmak. (...)

26. Acil çağrılara olay yerinde ve nakil sırasında sağlık hizmeti vermek üzere ambulans ve ekiplerin bulunduğu birimlerden oluşan Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda çalışan ve Yönetmelik’te ambulans ve acil bakım teknikeri (AABT) olarak adlandırılıp uygulamada paramedik/sağlık teknikeri (ilk ve acil yardım) olarak adlandırılan başvuranın görevleri genel olarak; herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda sağlık görevlilerinin tıbbi yardımı sağlanıncaya kadar hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalar ile tıbbi

araç ve gereç desteğiyle olay yerinde ve hastaneye nakil sırasında verilen hizmetlerin bütününe kapsamaktadır. Başvuran, başvuru kapsamında Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.'nin görev ve yetkilerini kötüye kullanarak kendisini engel durumunu arttırıcı ve yaşam hakkını tehlikeye sokan işlerde çalışmaya zorladığını, Çalışan Sağlığı Birimi'nin bu duruma kayıtsız kaldığını, Bursa Şehir Hastanesinden aldığı Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu'na rağmen engel durumunu arttıran ambulansla çalıştırıldığını belirtmiştir.

27. Bireyler için çoğu zaman bir zorunluluk olan iş yaşamının barındırdığı olumlu ya da olumsuz nitelikler, başta bireylerin beden ve ruh sağlıklarına olan etkisi dikkate alındığında genel yaşam kalitesinin belirlenmesinde önemli bir ölçü oluşturmaktadır. Bu kapsamda Anayasa'nın 5'inci, 12'nci ve 17'nci maddelerindeki genel düzenlemelerin yanında Anayasa'nın 49'uncu maddesinde yer verilen "Devlet, çalışanlarının hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." şeklindeki anayasal hüküm de maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkı çerçevesinde bireylerin bedensel ve ruhsal olarak zarar görmeyecekleri, asgari koşulları sağlanmış sağlıklı bir çalışma ortamı içinde bulunabilmelerini güvence altına almaktadır (AYM, Aynur Özdemir ve diğerleri, B. No: 2013/2453, 24/3/2016, para. 76).

28. Bu çerçevede, başvuranın kendisi ile birlikte Mudanya 1 No'lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonunda çalışan diğer sağlık teknikerleri ile aynı görevleri yerine getirmesinin engel durumunu arttırıcı olup olmadığı ile bu durumun ayrımcılık oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında ayrımcılık, nesnel ve makul bir gerekçe olmaksızın, konuyla ilgili olarak benzer durumda olan kişilere farklı muamele edilmesi olarak tanımlanmaktadır (AİHM, Zarb Adami/Malta, B. No. 17209/02, 20/6/2006, para. 71). Kişilere eşit muamele yapılması ile ayrımcılık ise dolaylı ayrımcılık olarak adlandırılmaktadır. Dolaylı ayrımcılıkta, eşit durumda olmayan kişiler arasındaki farklılıklar dikkate alınmaksızın bu kişilerin aynı kurala tabi olmaları söz konusudur. Görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda bir kişinin, engelli olması ile bağlantılı olarak hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklılaştırılmayan dezavantajlı konuma sokulması ise engellilik temelinde dolaylı ayrımcılık teşkil etmektedir (TIHEK, B. No: 2023/569, 2023/796, K. No: 2023/840, 16/11/2023, para. 27).

29. AİHM, muameledeki farklılığın, tarafsız bir şekilde ifade edilmiş olsa bile genel bir politika veya tedbirin, bir gruba karşı ayrımcılık oluşturabilecek orantısız derecede olumsuz etkilerinin ortaya çıkabileceğini, böyle bir durumun dolaylı ayrımcılık anlamına gelebileceğini ve bunun mutlaka ayrımcı bir kastı gerektirmeyeceğini kabul etmiştir (AİHM, D.H./Çek Cumhuriyeti, B. No. 57325/00, 13/11/2007, para. 184). Bir başka deyişle, farklı durumda olan kişilere aynı şekilde muamele edilip bu muamele belirli bir kişiyi veya grubu, orantısız ve olumsuz yönde etkiliyorsa ayrımcılıktan söz edilebilir.

30. Somut olayda; Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddeleri uyarınca başvuranın 21/4/2022 tarihli Erişkinler İçin Engelli Sağlık Kurulu Raporunda engellilik durumu dikkate alınarak çalıştırılmayacağı işlerin Rapor'a mutlaka yazılması gerekirken yazılmamış olduğu, başvuranın başvuruları üzerine muhatap Kurum tarafından başvurana "112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları ile hastane ortamında çalışmasının hayati risk oluşturabileceğine dair belge

ibraz etmesi durumunda başvurusunun yeniden değerlendirileceğinin” bildirildiği, bunun üzerine başvuranın Bursa Şehir Hastanesinden aldığı 12/4/2023 tarihli Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu’nun “Karar” kısmında da; “Mevcut önerilerimiz dikkate alınarak paramedik olarak görevini sürdürmesinde, nöbet şartlarında çalışmasında sakınca olmadığını bildirir sağlık kurulu raporu ittifakla tanzim edildi” şeklinde belirtildiği ve başvuranın çalıştığı süre boyunca engel durumunun arttığına ilişkin herhangi bir raporu da Kurumumuza sunmadığı, başvuranın işe başladığı 14/9/2022 tarihinden Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporunu edindiği 12/4/2023 tarihine kadar durumunun ağırlaştığına ilişkin bir ifadenin de Rapor’da yer almadığı hususları birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın görevlerini yerine getirmesinin engel durumunu artırıcı nitelikte olmadığı sonucuna varılmaktadır.

31. Başvuruya ilişkin belgeler incelendiğinde; başvuranın 23/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabi sağlık teknikeri olarak 21/9/2016 tarihinde ilk memuriyete başladığı, Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonundan önceki görev yerinin İstanbul Bayrampaşa 4 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu olduğu ve başvuranın kendi isteği ile Mudanya 1 No’lu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonuna tayin edildiği anlaşılmıştır. Başvuranın engel durumuna uygun çalıştırılmasına yönelik muhatap Kuruma yaptığı başvurular üzerine engel durumu göz önünde bulundurularak halen çalıştığı şehirde bulunan Bursa Şehir Hastanesi, Çekirge Devlet Hastanesi ile Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanelerine naklen tayin tercihinde bulunabileceğinin bildirildiği ancak başvuranın 24 saat esasına göre çalışabileceği engel durumuna uygun birimlerde görevlendirilmek istemesi nedeniyle naklen tayini reddettiği, İstasyonların 24 saat esasına göre çalıştığı ve görevlerinin Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği’nde açıkça düzenlendiği, İstasyonda başvuranın talebine uygun 24 saat çalışacak personele ihtiyacın bulunmadığı ve başvurana farklı bir kurum tercih etmesi durumunda talebinin yeniden değerlendirileceğinin bildirildiği anlaşıldığından başvuranın kendisine karşı engellilik temelinde ayrımcı bir muamelede bulunulduğuna ilişkin iddiasının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

32. İncelenen belgelerden; başvuranın işe başladığı 14/9/2022 tarihinin ardından 15/9/2022 ile 16/9/2022 tarihlerinde taleplerini muhatap Kuruma iletmeye başladığı, muhatap Kurumun başvuranın talepleri doğrultusunda oluşturduğu yazıları ilgili birimlere gönderdiği, başvuranın 28/9/2022, 17/10/2022 ve 5/1/2023 tarihli dilekçeleri doğrultusunda da muhatap Kurumun işlem yaptığı, başvurunu cevapsız bırakmadığı anlaşılmış ve ilgili belgeleri Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.’nin imzaladığı tespit edilmiştir. 6701 sayılı Kanun’un 21’inci maddesine göre; ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir. Bu emare ve karine oluşturan olguların başvuran tarafından ortaya konulması halinde muhatapın ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini ispat etmesi gerekecektir. Başvuran, Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T.’nin görev ve yetkilerini kötüye kullanarak kendisini engel durumunu artırıcı ve yaşam hakkını tehlikeye sokan işlerde çalışmaya zorladığı iddiasına ilişkin Kurumumuza herhangi bir belge sunmadığı gibi iddiasını ispatlamaya yarayacak herhangi bir emare de ortaya koyamamıştır. Kurumumuzca yapılan incelemede de Uzm. Dr. G. T.’nin görev ve yetkilerini kötüye kullandığına ilişkin herhangi bir bilgiye ulaşılamadığı ve aksine muhatap Kurumun işlemlerini eksiksizce yerine getirdiği tespit edildiğinden başvuranın iddiasının gerçeği yansıtmadığı sonucuna varılmaktadır.

33. Tüm bu tespitler ışığında; başvuranın idareye ibraz ettiği Raporlarında sağlık teknikeri olarak görevlerini yerine getiremeyeceğine ilişkin bir ibarenin bulunmadığı, muhatap Kurumun başvuranın taleplerine ilişkin ilgili işlemleri yerine getirdiği ve engel durumunu da göz önüne alarak başvurana başka hastanelerde çalışma imkânı sunduğu ancak başvuranın bu imkânı reddettiği, Acil Sağlık Hizmetleri Başkanı Uzm. Dr. G. T. ile ilgili iddiasının da gerçeği yansıtmadığı anlaşıldığından; 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 69'uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuru konusu olayda engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

29/2/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Görevli)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi